

Entrevista a Pau Brunet

Del dossier:

Tercer informe de la producció audiovisual a Catalunya (2012).
Escenari de crisi.

**Entrevista realitzada el gener de 2013, via correu electrònic*

Pau Brunet (Barcelona, 1981) treballa actualment com a productor a LA Panda Productions, LLC, a Los Angeles. També es dedica al desenvolupament de projectes cinematogràfics des de Boxoffice Consulting, amb projectes com *El Cuerpo*, *Eva*, *El sexo de los ángeles* o *Agallas*.

- ***Quina impressió de conjunt del cinema espanyol en aquest període (2008-2012) de crisi? I del català, si és que hi ha alguna especificitat que es pugui destacar?***

Que hi ha una generació – no sempre jove – amb una idea ben clara de què és art i què és indústria, que saben separar aquestes dues coses i preparar projectes. Que saben què vol el públic i, sobretot, quin cinema volen fer.

Per contra, hi ha una immensa majoria que encara tira d'un sistema de producció mort, en el qual les noves pel·lícules paguen el dèficit de les anteriors, generant precisament més dèficit. I per altra banda, sense un clar coneixement de la realitat econòmica que hi ha a les taquilles: els costos, les tendències, els paràmetres i les opcions. Això provoca que molta gent no sàpiga què fer amb la pel·lícula acabada, i amb la mala idea que ja vindrà el distribuïdor a fer la seva feina. Però cada cop més hi ha una massa enorme de cinema – prop del 80% de la producció – que la distribució no pot i/o no sap com col·locar a les sales.

- ***La semiparàlisi que hi ha a la indústria de producció espanyola, per la crisi i sobretot a l'espera del canvi de sistema d'ajuts públics, pot aportar alguna cosa positiva?***

Sí, que es produirà una neteja general. La situació està donant oportunitats, però sobretot està provocant que els que saben moure i dissenyar millors projectes poden sobreviure, i aquí hi trobem per una banda els que saben fer produccions internacionals o trobar una camí on la comercialitat és un element essencial (diríem que saben jugar "el joc de Hollywood") i per altra banda hi hauria els que saben crear i moure un producte petit, microscòpic, però que cada cop té més opcions en altres finestres. Un cop les noves normes del sistema es vegin amb més claredat, la part del mig entre aquests dos extrems crearà un nou teixit, esperem que més sòlid que l'anterior.

- ***Ara que s'estan revisant les polítiques d'ajut al cinema a Espanya, què canviaria vostè? I sobre les de Catalunya?***

La primera cosa que canviaria és que les ajudes relacionades amb la taquilla i amb avaluar la comercialitat dels projectes no estigués lligada al Ministeri de Cultura. El cinema és cultura en una sèrie d'aspectes (ajudes a guió, a cinema experimental, a cinema d'autor, a primers autors, curts, etc), però el que és indústria hauria d'anar a indústria. No és lògic que la distribució o l'exhibició o el VOD estiguin en un ministeri que no els entén.

A partir d'aquí el sistema d'ajuts hauria de ser més flexible i adaptat al rang de les pel·lícules. No es pot mantenir que un cinema "autoral" o d'audiències limitades quan no és una primera obra hagi d'arribar a la mateixa quantitat de taquillatge que un que és comercial. Tampoc és normal que produccions de 2,5-3 milions d'euros puguin ser un "negoci" amb taquilles que no arriben ni als 400.000€, i en moltes ocasions amb dades fraudulentos. Cada cop està tot més dividit i fraccionat.

- *En conjunt, el cinema europeu té molt poca sortida fora del seu territori nacional, amb l'excepció del cinema britànic(d'inversió USA), i una mica el cinema francès. Es pot fer alguna cosa per a millorar la situació?*

Perquè el cinema surti de les seves fronteres necessita una cosa: interessar. Això es pot aconseguir de dues formes:

a) Amb un producte comercial d'una forma tradicional i que té un sentit molt universal: el terror, l'animació, el drama amorós, l'idioma... Coses que hem vist a *Lo Impossible*, *Rec*, *Mamá*, *Tengo ganas de ti* o *Tadeo Jones*.

b) Amb un cinema amb rellevància autoral, premis, festivals i prestigi: Almodóvar, Coixet, *Blancanieves*, el cinema d'Eddie Saeta, etc.

El que es pot fer millor és, per un costat, fomentar que les productores sàpiguen trobar producció amb "apetito internacional", desenvolupar els projectes, saber on són, on han d'anar, etc. És el concepte de I+D en la producció cinematogràfica.

Per l'altre, afavorir la disciplina del cinema, apostar pel talent, i això només es pot aconseguir amb l'educació (beques per estudiar a les millors escoles del món) i sobretot afavorir la producció de curts, els festivals, la presència del nostre cinema fora, etc.

- *Les polítiques de suport de la UE, són realment eficaces per a enfortir la indústria de la producció?*

Hi ha hagut un retrocés general, i per desgràcia una divisió. La producció a nivell europeu no té unes polítiques ben adaptades a tot el conjunt. Hi ha massa desequilibri. En aquest cas, les ajudes es destinen a un tipus de cinema molt concret, molt autoral, moltes vegades.

- *Li semblapositiu que les xifres de producció per al conjunt del cinema europeu segueixin creixent, quan als estats Units sembla que hi ha pràcticament un estancament en el volumde producció?*

És un estancament a molta distància. El que està succeint als Estats Units és que la força del VOD i dels circuits limitats de cinema autoral permet absorbir més producte internacional sense la necessitat de produir més i, com a conseqüència, invertir més. També cada cop més hi ha un cinema europeu que viatja dins d'aquest mercats, i això és important. Igualment a Espanya s'ha produït una caiguda de la producció, i és possible que altres mercats europeus, si canvien el sistema d'ajudes, acabin veient el mateix.

- *Els darrers anys, jaabans de la crisi econòmica del país, el box-office del cinema espanyol està encapçalat per films produïts o coproduïts per televisions. És positiva la participació activa de les televisions en la producció de cinema (excepte TVE)?*

La participació de les televisions a Espanya és molt similar al sistema d'Estudis a Hollywood, i on més poden afavorir és a donar a les seves produccions una grandària, però sobretot una visibilitat. Aquest factor és clau quan parlem de cinema comercial i en molts casos és clau per una venda internacional, ja que la participació d'aquestes cadenes ofereix garanties de mercat, una cosa que cap més element a la nostra indústria ofereix, especialment de cara enfora de les nostres fronteres.

- *Creu que sense l'obligació legal d'invertir en cinema les televisions tindrien una participació tan activa com l'actual en el sector de la producció?*

No, cap. Els hagués costat molt. Possiblement (o fent aquí una mica d'hipòtesi) el que potser hauria passat és que la visió d'algun productor hauria provocat un inici d'aquesta participació com una cosa aïllada, i potser al final una cosa més concreta, però amb una visió purament finançadora.

També una altra reflexió pot ser que l'enorme èxit de la producció televisiva hagués pogut provocar un interès, sobretot per capitalitzar actors i/o sèries.

- *Es bo mantenir-la protecció de la cronologia de les finestres d'explotació del cinema, o millor eliminar-la?*

S'ha de flexibilitzar. La raó és senzilla: la finestra del cinema no pot absorbir la producció, ni local ni internacional. El productor mereix la possibilitat de poder determinar el recorregut del seu producte. En aquests moments, hi ha una gran part de la producció de cinema per a la qual estrenar en cinema (sales) és inviable o senzillament és una "obligació" que genera pèrdues.

- *La digitalització de les sales, pot comportar alguns avantatges per als productors d'aquí (Catalunya-Espanya)?*

La digitalització redueix els costos de les còpies, que era una inversió molt elevada.

- *Ara que hi ha alternatives a les sales i el vídeo, el domini de les majors i les seves filials sobre la distribució segueix essent tan important com anys enrere?*

Sí, és difícil eliminar un domini com el que tenen ells: directament o indirectament controlen gairebé el 80% dels ingressos, però només són responsables de prop del 20-30% de la producció. El que sí que es nota és la presència de noves empreses en el món de la producció i la distribució. Les noves alternatives han afavorit la presència d'un altre cinema que ara pot viatjar més fàcilment, així com l'increment de l'interès de les sèries televisives.

- *Els productors catalans i espanyols, demostren tenir interès pel potencial de les vendes de les pel·lícules a l'estranger?*

Sí, perquè no hi ha cap més alternativa a la hora de finançar el cinema. Les vendes internacionals són un factor clau en aquests moments d'inseguretats a l'hora de trobar diners d'algunes televisions i/o subvencions. També aquesta necessitat ha incrementat el "poder" de les televisions, que són l'altre gran pota en aquests moments. Sense aquestes dues opcions, el que s'ha incrementat més és el producte de baix pressupost (low-budget, de menys de 400.000 o 500.000 euros).

- *Hi ha lloc per a les empreses de VOD autòctones, competidores de les grans corporacions dels Estats Units (Netflix, Amazon, Apple, ...), ja siguin petites, o grans com l'aliança El Corte Inglés/Filmotech?*

Ara per ara hi ha lloc però no interès. La gran contra que tenen aquestes petites empreses és que no estan invertint tot el que les grans han invertit per donar-se a conèixer i per convertir-se quasi en essencials en la vida humana de tot cinèfil. És el gran llast de la nostra societat en general, el desconeixement o el pànic del concepte "inversió en comunicació", sobretot en productes que necessiten un temps de gestació i de retorn. Passa el mateix amb l'I+D, la inversió en coses que pot ser que sí o pot ser que no donin beneficis no s'entén en la nostra cultura, i ara això ens està passant factura en general. Som un país incapaç de créixer perquè té por, massa por.

L'I+D i el risc són encara més complexos a la indústria audiovisual, i el VOD no acaba de trobar el seu lloc perquè no sap crear la necessitat. És massa fàcil dir que la culpa la té la pirateria, però el públic no sap que té altres alternatives, ni s'hi està donant valor. Hi ha sempre pànic.

El cas *Carmina y Revienta* és important. La pel·lícula va funcionar, es va crear la necessitat de veure-la i el canal VOD va ser clau: la gent sabia que la podia veure allà i de forma fàcil, l'efecte singular convertia i li donava un plus. Ara sabem que la gent respon a aquests *inputs*, però no es fan més coses –i això respon a un sistema d'ajudes a la producció i a la distribució que han de canviar.

- *Què poden esperar els productors d'aquí de la distribució en sistemes VOD?*

El mateix que a tot el món: diners. Els productors de la gran majoria del cinema espanyol – i parlo de 83 de les 97 pel·lícules que es van estrenar al 2012– haurien d'impulsar aquesta finestra, que comporta menys despeses afegides.

El cinema, i estrenar en cinema, és car, i això és una cosa que de vegades no sé si els productors saben o obliden automàticament després de fer una pel·lícula. Les còpies, el màrqueting, la part que s'emporten les sales, el distribuïdor, etc., són diners, sobretot en un tipus de cinema que només té una explotació local i que no sempre viatja fora. El cinema americà es pot permetre això perquè obté ingressos de molts països en un període concret de temps.

El VOD canvia molts esquemes, però fa por i hi ha molts interessos pel mig per no afavorir aquest canvi.